

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1078/2020
04.06.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божицара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступају пуномоћници Маја Раднић, адвокат из ... и Никола Радојевић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ са седиштем у Београду, ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1093/19 од 15.05.2019. године, у седници већа одржаној дана 04.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1093/19 од 15.05.2019. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П1 55/18 од 28.12.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор литиспеденције истакнут од стране заступника туженог. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је тужени ЈП „Електропривреда Србије“ Београд из Београда, извршио дискриминацију према тужиоцу АА из ..., тако што је ББ извршио исплату јубиларне награде за 40 година рада код туженог, а исто право је ускратио тужиоцу, иако су и тужилац и ББ били у истом статусу, тачније и други нису имали статус запосленог код туженог у тренутку ступања на снагу Посебног колективног уговора који је увео право на јубиларну награду за 40 година рада. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.250,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1093/19 од 15.05.2019. године, ставом првим изреке, потврђена је пресуда Вишег суда у Београду П1 55/18 од 28.12.2018. године, у ставу другом и трећем изреке, а жалба тужиоца у том делу одбијена, као неоснована. Ставом другим изреке, одбачена је жалба тужиоца изјављена против решења садржаног у ставу првом изреке првостепене пресуде, као недозвољена. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног парничног поступка, као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погршне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Врховни касациони суд је оценио да је ревизија дозвољена, на основу члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...87/18), с обзиром да је чланом 41. став 4. Закона о забрани дискриминације („Службени гласник РС“ бр. 22/09), прописано да је ревизија увек допуштена.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се не указује на остале битне повреде одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог до 01.06.2013. године, када је отишао у старосну пензију, са оствареним пензијским стажом од 42 године, 2 месеца и 4 дана. У време када је тужилац испунио услове за одлазак у старосну пензију код туженог је важио Колективни уговор којим није било предвиђено право на јубиларну награду за 40 година рада код послодавца, а који је престао да важи 29.01.2015. године. Ступањем на снагу Посебног колективног уговора за Електропривреду Србије („Службени гласник РС“ бр. 15/15), дана 17.02.2015. године, уведено је право на јубиларну награду за 40 година рада код послодавца, у висини од четири зараде. Чланом 49. став 2. овог Посебног колективног уговора предвиђено је да се у време проведено на раду код послодавца урачунава пун стаж осигурања, односно укупан стаж осигурања са увећаним трајањем за запослене који раде на тим пословима, а ставом 6. прописано је да услов који се односи на дужину укупног рада из става 1. тог члана испуњава и запослени који би у години у којој одлази у пензију или умре испунио наведени услов, без обзира да ли тај услов испуњава у тренутку када му престаје радни однос. Према ставу 7. овог општег акта запослени стиче право на исплату јубиларне награде на дан испуњења услова из става 1. истог члана, а јубиларна награда се исплаћује до краја месеца у коме је запослени испунио услов за исплату јубиларне награде.

Одлуком о утврђивању права на јубиларну награду запосленима у РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац број 2-01-4126 од 19.06.2015. године, у члану 1. утврђено је да су запослени у Привредном друштву за производњу, прераду и транспорт угља РБ „Колубара“ ДОО Лазаревац, који су пре 07.02.2015. године, када је ступио на снагу Посебан колективни уговор за Електропривреду Србије, навршили 10, 20, 30 и 40 година укупног времена проведеног на раду код послодавца и зависним привредним друштвима и њиховим правним претходницима, стекли право на јубиларну награду за наведени јубиларни број година рада. Према члану 3. одлуке, у циљу јединственог поступања код туженог, према свим запосленима који су пре 07.02.2015. године навршили 10, 20, 30 и 40 година укупног времена проведеног на раду код послодавца и зависним привредним ддруштвима и њиховим правним претходницима, треба исплатити јубиларне награде на начин и под условима утврђеним чланом 49. Посебног

колективног уговора за Електропривреду Србије. Ова одлука је ступила на снагу даном доношења.

Тужени је у фебруару 2015. године исплатио јубиларне награде запосленима у складу са овом Одлуком, укључујући и бившег запосленог ББ, који је преминуо на радном месту 28.01.2015. године, пре ступања на снагу Посебног колективног уговора, који је увео право на исплату јубиларне награде за 40 година рада код послодавца. До тренутка смрти, сада пок. ББ је остварио стаж осигурања од 39 година, 0 месеци и 18 дана, а 40 година стажа осигурања би остварио 12.11.2015. године, да је радио на истим пословима без прекида. Јубиларна награда за 40 година рада код туженог исплаћена је његовим законским наследницима 26.02.2015. године, у висини од 432.432,00 динара.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су одбили тужбени захтев за утврђење да је тужилац дискриминисан описаним поступањем туженог, с обзиром да оно не представља неједнако поступање у оквиру исте категорије лица и да није било недозвољеног разликовања у конкретном случају. Наиме, тужилац није био запослен код туженог у години у којој је ступио на снагу Посебан колективни уговор од 07.02.2015. године, нити му је у тој години престао радни однос. Овим ПКУ није предвиђено да право на исплату јубиларне награде имају бивши запослени – пензионери. Тужилац је стекао статус пензионера 2013. године, док сада пок. ББ такав статус није стекао, већ је до смрти имао својство запосленог код туженог. Судови су оценили да случај пок. ББ подлеже примени Посебног колективног уговора из 2015. године, у смислу члана 49. став 1. и 6, па с обзиром на наведене услове, исплатом јубиларне награде за рад преминулог ББ није учињен акт дискриминације у односу на тужиоца у смислу Закона о забрани дискриминације. При томе, закључак нижестепених судова о непостојању дискриминације је чињенично и правно утемељен, а одлуке су донете применом одговарајућих норми материјалног права. За своју одлуку судови су навели довољно разлога, које прихвата и Врховни касациони суд.

Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије, (члан 21.) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, чланом 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију, а од 07.04.2009. године и Законом о забрани дискриминације. У смислу члана 2. тачка 1. наведеног Закона, дискриминација и дискриминаторско поступање представља свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на било ком основу (раси, држављанству, националној или верској припадности, језику, политичким убеђењима, полу...). За постојање дискриминације односно дискриминаторског поступања потребно је да се лице које тражи заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, а уколико се не налази у таквој ситуацији дискриминације нема, а самим тим ни повреде права личности дискриминаторским поступањем.

У конкретном случају, тужилац се налазио у битно другачијој ситуацији у односу на сада пок. ББ, због чега се не може сматрати дискриминисаним лицем на начин како то погрешно тумачи.

Неосновано се ревизијом оспорава законитост исплате јубиларне награде и за пок. ББ, јер то не представља питање по ком би тужилац остварио право на јубиларну награду. На тужиоца, као пензионера од 2013. године, се не може применити Посебни колективни уговор из 2015. године. Позиција тужиоца није упоредива са наведеним лицем и односом туженог као послодавца према чињеници смрти тог лица у години у којој би навршио 40 година рада код туженог. Актом исплате примања из радног односа у 2015. године у битно другачијој статусној и правној ситуацији од тужиоцеве, дискриминација према тужиоцу није извршена, због чега је ревизија тужиоца одбијена.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац није успео у ревизијском поступку, због чега нема право на накнаду трошкова ревизијског поступка које је тражио и определио.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић